No. 147. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 6 December.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den December.

De beraadslagingen over het adres van antwoord duren in de kamer nog immer voort. In de zitting van maandag den 30sten hebben voornamelijk de heeren *Carné*, *Tocqueville*, *Jouffroy* en *Bugeaud* gesproken. De eerste verklaarde zich voor het stelsel van eenen gewapenden vrede. De tweede spreker sprak meer in den geest van den heer *Thiers*. Hij stemde toe, dat de val van Beyrut en van St. Jean d'Acre voldongene feiten waren; maar, zeide hij, ook de verklaring van het fransch kabinet, bij de nota van 8 October, dat *Mehemed*-ali Egypte moet behouden, is een voldongen feit, en toch zal het tegenwoordig ministerie dat feit niet handhaven. Door de ministers werd deze aanmerking onbeantwoord gelaten. Toen hij echter verder ging en van het gerucht sprak, dat Engeland aan Frankrijk de voortzetting zijner wapeningen verboden had, vatte de heer *Guizot* het woord en gaf zijne minachting over zulk eene beschuldiging te kennen; intusschen scheen het dat Engeland zoude verklaard hebben van bij eene verdere uitbreiding der wapeningen, zelf ingelijks zijne zee- en landmagt te zullen versterken.

De heer *Jouffroy* erkende dat de fransche staatkunde in het Oosten eene gewigtige neerlaag geleden had, doch hij schreef echter aan Engeland niet dan welwillende oogmerken toe, zoowel ten aanzien van Egypte als Turkije; hij gaf zijne overtuiging te kennen dat de meerderheid der kamer met het vredelievend adres instemde. Ten slotte kwam de generaal *Bugeaud*, een voorstander der behoudende beginselen, aan het woord. Deze redenaar, die zich meer door zijne rondborstigheid dan door zijne welsprekendheid onderscheidt, verklaarde, dat ook hij aanvankelijk voor den oorlog gestemd was, in de meening dat Frankrijk door de conferentie was gehoond geworden; het lezen der staatstukken had hem echter van zijne dwaling overtuigd; hij zoude overigens veel meer voor den oorlog gestemd zijn, indien niet zekere partij in Frankrijk daarmede tevens revolutionaire maatregelen bedoelde; dat het eene dwaling was te beweren dat Frankrijk in 1692 en 1793 aan geheel Europa zou hebben kunnen weerstaan zonder de veerkracht van het schrikbewind, daar de bondgenooten gemakkelijk tot Parijs hadden kunnen doordringen, indien zij zich niet aan de regelen eener verouderde krijgskunde gehouden hadden; dat men niet met het zingen van den marseillaanschen marsch den vijand overwon; het was tijd om die gevaarlijke stoelverijen in het ware licht te stellen. De heer *Bugeaud* verklaarde zich ten slotte voor het stelsel van gewapenden vrede. Zijne rede werd gedurig door de hevige en bittere uitvallen der oppositie afgebroken.

In de zitting van gisteren hebben voornamelijk de heeren *Coraly*, *Berryer* en *de Lamartine* gesproken. De eerste spreker was meer voor het oorlogzuchtig stelsel gestemd. De heer *Berryer* heeft weder door zijne indrukwekkende rede de geheele vergadering naar zich doen luisteren en zelfs in eene soort van verrukking gebragt. Zijne rede getuigde weder van den haat tegen Engeland, die hem, gelijk al de legitimisten, bezielt. Hij beschouwde het verdrag van 15 Julij als een wapenstilstand tusschen Engeland en Rusland gesloten om onder elkander het beheer over de wereld te verdeelen en Frankrijk te vernederen. Hij beweerde dat het ministerie *Thiers*, dadelijk na het bekend worden van dat verdrag, de kamers had moeten bijeenroepen, om met deze over de te nemen maatregelen te beraadslagen, en zulks te meer, omdat eene anders misschien gepaste oorlogsverklaring de Fransche vloot in gevaar had kunnen brengen. Hij wilde, dat in het adres een krachtiger toon gevoerd, en daaruit de zinsnede wegens Polen en Spanje weggelaten wierden. De ondervinding der laatste jaren had toch geleerd, dat de afgevaardigden te vergeefs hunne wenschen over die Staten uitdrukten. Zij zagen die wel evenzeer miskend, als hunne verklaringen ten behoeve van Belgie en van *Mehemed*-Ali. De heer *Berryer* eindigde met te zeggen, dat hij een vijand was der Julij-omwenteling en echter gunstiger over die omwenteling dacht, dan de minister *Guizot*, die de magt der bevolking liever als zijnde ze als tot regeringloosheid en revolutionnaire beginselen geneigd voor te stellen. » De Fransche natie, eindigde hij, is, in weerwil van u, nog steeds de meest geduchte van het heelal! »

Nadat de heer *Berryer* gesproken had werd de zitting eenig oogenblikken geschorst, te midden van een hevig gedruisch, door den invloed van de rede des heeren *Berryer* veroorzaakt.

De heer *Lamartine* kwam nu aan het woord. Deze heeft ditmaal zijne bekende ontwerpen tot verdeeling van het Turksche rijk geheel ter zijde gelaten, en voornamelijk betoogd, dat het ministerie *Thiers* de oorzaak was van de nederlaag, door de Fransche staatkunde geleden. Dat ministerie had, volgens hem, alles bedorven, door, terwijl Frankrijk zich met de andere groote mogendheden tot het tot stand brengen eener schikking tusschen den Sultan en den Onderkoning verbonden had, alleen zulk een schikking te willen bewerken. Het had daardoor Rusland en Engeland die zoo veel belang bij het behoud van hunnen invloed te Konstantinopel en in Egypte hadden, in het hart gekwetst, en hen gedwongen zich naauw aaneen te sluiten. Dat ministerie had verder veel gedruisch gemaakt, uitgestrekte wapeningen voorgeschreven, terwijl in geheel Europa nog geen enkel soldaat zich roerde, en te gelijk, op het tooneel, waar het handelen moest, niets uitgerigt. Sommige uitdrukkingen van dezen redenaar, geven grond tot de veronderstelling, dat hij voor een naauwer verbond met Rusland gestemd is. Hij heeft ten minste de goede trouw van Keizer *Nicolaas*, die zijn eenmaal aan Frankrijk gegeven woord, om de naar Konstantinopel gezonden troepen terug te doen trekken, stipt gehouden heeft, hoogelijk geroemd. Natuurlijk strekte een en ander tot groote ergenis der linker zijde.

Verscheidene amendementen zijn reeds op het adres voorgedragen. Van de ministeriele zijde heeft de heer *Hervé* voorgesteld om de woorden nopens de bedreiging van het grondgebied in de phrase betrekkelijk de Oostersche zaken te wijzigen. De oppositie wil die woorden geheel hebben weggelaten en door eene krachtiger zinsnede vervangen. De commissie van het adres is reeds vergaderd geweest, om de amendementen in overweging te nemen.

— Het fregat *la Belle Poule*, aan boord hebbende het gebeente van *Napoleon*, is den 30sten November ter reede van Cherbourg aangekomen. De bevelhebber van hetzelve, prins *van Joinville*, heeft van daar een kort verslag wegens de volbrenging van den hem opgedragen last aan den minister van marine gezonden, hetwelk in den *Moniteur* wordt medegedeeld. Daaruit blijkt, dat genoemd fregat den 8sten October ter reede van James-Town op St. Helena aangekomen was, en dat zeven dagen verloopen waren met bebangelen der plegtigheden, waarmede het opgraven van het lijk en deszelfs overbrenging naar boord zou moeten plaats hebben.

Den 15den October te middernacht, dus vervolgt het verslag, werd met de opgraving een begin gemaakt, in tegenwoordigheid van de fransche en engelsche commissarissen, de heeren *de Chabot* en kapitein *Alexander*. Laatstgenoemde bestuurde de werkzaamheden. Ten tien ure was de lijkkist in het graf ontbloot. Na haar ongeschonden naar boven gebragt te hebben, ging men tot de opening over, en werd het ligchaam volkomen goed bewaard gevonden. In dit plegtig oogenblik, bij het gezigt der nog zoo kenbare overblijfselen van hem, die voor Frankrijks roem zoo veel gedaan had, maakte eene diepe aandoening zich meester van alle aanwezigen.

Ten drie ure verkondigde het kanon der forten, dat de lijkstoet zich naar de stad in beweging stelde. De troepen der militie en der bezetting gingen den lijkwagen vooraf, die met een kleed overdekt was, waarvan de slippen door de generaals *Bertrand* en *Gourgaud*, en de heeren *Las-Cases* en *Marchand* gedragen werden. De overheden en ingezetenen volgden in grooten getale. Op de reede had het geschut van het fregat dat der forten beantwoord; van minuut tot minuut volgden de schoten elkander op; van den vroegen morgen af waren de ra's over kruis gestopt, en de vlaggen

ter halver mast geheschen, en alle ter reede liggende fransche en vreemde schepen hadden zich vereenigd om deze teekenen van rouw na te volgen. Toen de stoet op de kade verscheen, schaarden zich de Engelsche troepen aan beide zijden in linie, en naderde de lijkkoets statig de landingsplaats.

» Daar, waar de linie der engelsche troepen een einde nam, had ik de officieren der fransche schepen rondom mij vereenigd. In zwaren rouw gekleed, met ontblooten hoofde, verwachtten wij de nadering van den lijkwagen. Op eenige passen afstand van ons hield hij stil, en nu trad de gouverneur van het eiland tot mij, en gaf, uit naam zijner regering, het stoffelijk overschot van keizer *Napoleon* aan mij over.

» Onmiddellijk daarop werd de lijkkist in de sloep van het fregat geplaatst, die ingerigt was om denzelve te ontvangen. Ook dit was een plegtig en roerend oogenblik: de wensch des stervenden keizers begon vervuld te worden: zijne asch rustte onder de nationale vlag. Van dit oogenblik af namen alle teekenen van rouw een einde; dezelfde eer, die den keizer bij zijn leven zou ontvangen hebben, werd aan zijn stoffelijk overschot bewezen; van de schepen, die alle vlaggen lieten waaijen, bulderden eereschoten, terwijl de sloep, door de booten der gezamenlijke vaartuigen gevolgd, langzaam naar het fregat stevende.

» Aan boord werd de lijkkist tusschen twee rijen van officieren ontvangen, en naar het halfdek gedragen, hetwelk als kapel was ingerigt. Eene eerewacht van zestig man, onder bevel van den oudsten luitenant van het fregat, was daarbij geplaatst. Ofschoon het reeds laat was, werden de gebruikelijke gebeden gedaan, en het lijk bleef aldus den geheelen nacht ten toon gesteld, terwijl de aalmoezenier en een officier daarbij waakten.

» Den 16den, ten 10 ure des morgens, vereenigden zich de officieren en manschappen der fransche oorlogs- en koopvaardijschepen aan boord van het fregat, ter bijwoning van eene plegtige lijkdienst. Vervolgens werd het lijk naar het tusschendek gebragt, alwaar eene kapel was ingerigt om hetzelve te ontvangen.

» Op den middag van dien dag was alles afgeloopen en het fregat gereed om onder zeil te gaan; maar het opmaken der processenverbaal hield ons nog twee dagen op, zoodat de *Belle Poule* en de *Favorite* eerst den 18den des morgens konden vertrekken."

Naar men verzekert zal de plegtige begrafenis van *Napoleon* in de domkerk der Invaliden den 27sten of 28sten December plaats hebben. De overgroote toebereidselen, die men voor deze plegtigheid maakt, kunnen niet voor dat tijdstip ten einde zijn gebragt.

— Gisteren waren hier allerlei geruchten verbreid; onder anderen zeide men, dat het ministerie bij eene telegraphische depeche het berigt had ontvangen van de onderwerping van *Mehemed*-Ali, dat hij zich met erfelijk bezit van Egypte zonder Syrie vergenoegen zoude; luidens een ander gerucht zou het gouvernement eene leening aan de kamers voorstellen van 600 millioenen. Een en ander wordt heden door het ministerieel orgaan, de *Messager*, tegengesproken. Omtrent Egypte, zegt het genoemd blad, zijn de tijdingen die het gouvernement ontvangen heeft, nog niet zoo stellig; de voorstellen van den admiraal *Stopford* waren te Alexandrie nog niet aangekomen. Omtrent de leening zegt hetzelve blad, dat de [illegible] onder het vorig ministerie en de gewapende vrede [illegible] nement en de kamers willen volhouden zoolang de tegenwoordige staat van zaken duurt, zeker buitengewone crediet-middelen zouden vorderen, doch dat het cijfer daarvan eerst zou blijken, nadat de kamers beslist hadden welke ontwikkeling men aan de wapening moest geven.

— De tijding van de aankomst van *Napoleon's* gebeente te Cherburg heeft onder de speculanten ter beurze ongerustheid verwekt voor onlusten bij gelegenheid van de overbrengst herwaarts. Ook de rede van den heer *Berryer* heeft een onaangenaam indruk gemaakt, daar zij vreezen doet voor den mogelijken val van het tegenwoordig ministerie. De notering was heden 5 pCt. 110,80; 3 pCt. 78,90; Nap. r. 103,75; Sp. Ardoins 23¾; Rom. L. 99½.

Van den 3den December. — In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren hebben nog de heeren *de Remusat*, *Desmousseaux de Gevré*, *Garnier Pages* en *Guizot* het woord gevoerd, en is de heer *Mauguin* aan eene rede begonnen, die hij niet ten einde heeft kunnen brengen, maar in de zitting van heden voortzetten zou. Voornamelijk hebben de heeren *de Remusat* en *Garnier Pages* met hunne redenen de kamer weder een drietal uren beziggehouden. De eerstgenoemde heeft zich voornamelijk bepaald om eene lange lofrede te houden op de staatkunde en de handelingen van het vorig ministerie onder den heer *Thiers*; de laatste heeft, naar het stelsel der uiterste linker zijde, alles wat met de gevoelens zijner partij niet strookte, op de hevigste wijs aangevallen en zelfs het koningschap niet gespaard, hetgeen den heer *Guizot* weder de tribune heeft doen bestijgen, om der kamer aan den eerbied voor het charter te herinneren, en zich op nieuw beklaagd over den vermetelen toon door de dagbladen en zelfs op de tribune gevoerd. De heer *Mauguin* heeft zich bijzonder tegen het fransch-engelsch bondgenootschap uitgelaten.

De commissie van het adres is andermaal bijeen geweest om zich over de wijzigingen in hetzelve te verstaan.

— Het gouvernement heeft heden in den *Messager* een veel uitvoeriger verslag doen plaatsen over den togt des prinsen *van Joinville* naar St. Helena en de overbrenging van de asch van *Napoleon*.

De hertog *van Orleans* is gisteren avond naar St. Omer vertrokken.

— Het eskader onder den admiraal *Hugon* is thans ter reede van Toulon ten anker gekomen. Deszelfs komst leverde een prachtig schouwspel aan de in menigte naar de kust toegestroomde nieuwsgierigen op. Ter gezegde reede liggen thans drie schepen van 120 stukken, een van 100; vier van 90, acht van 80 stukken geschut; voorts drie fregatten, drie korvetten, twee brikken, een kotter, tien stoombooten, terwijl nog een linieschip en een fregat worden uitgerust.

— De fondsnotering was heden ter beurze hooger dan gisteren: De 5pCt. stonden 111; 3pCt. 79,20; Nap. r. 103,75; Sp. Ardoins 24, 24⅛ + ½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den December.

Dezer dagen is de met roem bekende Badensche hoogleeraar *von Rotteck*, een der hoofden van de vrijzinnige partij in de kamer der afgevaardigden, overleden. Zijn dood wordt algemeen als een wezenlijk verlies voor Duitschland betreurd.

— Volgens berigten uit Rome, van den 19den, had de Nederlandsche gezant bij den Heiligen Stoel, graaf *de Liedekerke-Beaufort*, zijne nieuwe geloofsbrieven aan Z. H. den Paus in een bijzonder gehoor overhandigd. — Er waren wederom eenige personen in den kerkelijken Staat in hechtenis genomen wegens staatkundige verbindtenissen. — De betrekkingen van het Pruissische hof tot den Heiligen Stoel, ten opzigte der geestelijke aangelegenheden, namen meer en meer eene gunstige wending.

— De post uit Konstantinopel van 11 November te Weenen aangekomen, heeft, geen ander nieuws aangebragt dan de reeds vroeger bekende tijding van den val van St. Jean d'Acre. Deze tijding, welke te Konstantinopel eene onbeschrijfelijke vreugde verwekt heeft, is aldaar door een buitengewoon nommer der Turksche Staats-Courant bekend gemaakt. Bij deze officiele bekendmaking voegen de berigten uit Konstantinopel nog het volgende:

» In Acre heeft men 550 stukken geschut, een ontzettenden voorraad van krijgs- en mondbehoeften, 65,000 centenaars buskruid, en 5000 beurzen (2,500,000 Turksche piasters) in klinkende munt gevonden. De bondgenooten hebben slechts een gering verlies geleden; 5 Turken, 15 Engelschen, waaronder een officier van het fregat *Talbot* en 2 Oostenrijkers, zijn gesneuveld; het aantal der gekwetsten bedraagt 44. De oorlogschepen hebben slechts weinig schade aan het tuig bekomen. De zedelijke uitwerking, die de val van Acre hebben moet, is onberekenbaar. Deze vesting wordt te regt als de sleutel van Syrie beschouwd en de Turken herinneren zich zeer goed, dat *Ibrahim*-Pacha acht maanden en een leger van 40,000 man heeft noodig gehad, om haar, na zware verliezen te hebben geleden, te kunnen vermeesteren.

» Berigten uit Beyrut van 6 November, melden, dat het opperhoofd der Metualis van Homs, *Emir-Mohammed Harfusch*, met 150 ruiters uit Damascus gevlugt en in Beyrut aangekomen was. Volgens zijne opgave had *Ibrahim*-Pacha het overschot van zijn leger bij Malaka en te Damaskus zamengetrokken. Zijne troepen, wier sterkte op 15 tot 18,000 man geschat wordt, waren intusschen zoo gedemoraliseerd, dat hij er onmogelijk aan kon denken iets ernstigs te ondernemen. Daarentegen trachtte hij door de stuitendste wreedheid aan de bergbewoners schrik en ontzag in te boezemen; zoo had hij bij voorbeeld eenen prijs uitgeloofd voor iederen bergbewoner die gewapend gevat en voor hem gebragt werd, en deed allen, die op deze wijze in zijne magt vielen, dadelijk onthoofden.

» De Engelsche overste *Smith*, die onlangs in Syrie aangekomen was, om het opperste beleid over de militaire verrigtingen in Syrie te voeren, was wegens zijne zwakke gezondheid naar Engeland teruggeroepen, en in voormelde betrekking door den generaal *Jochmus* vervangen."

Het dezer dagen vermelde gerucht, dat ook Damascus, en wel op den 27sten October, weder in de magt der Ottomannische troepen zou gevallen zijn, heeft nog geene nadere bevestiging erlangd, en schijnt voorbarig geweest te zijn, daar, blijkens het bovenstaande, de in Konstantinopel ontvangen berigten uit het niet ver van Damascus verwijderde Beyrut tot 6 November loopen, en toch geenerlei gewag van die gebeurtenis maken, hetgeen men waarschijnlijk niet verzuimd zou hebben, in geval dezelve werkelijk had plaats gehad.

BELGIE.

BRUSSEL, den 4den December.

De *Moniteur* behelst den tekst van een traktaat van vriendschap, handel en zeevaart tusschen Belgie en den Bey van Tunis gesloten.

— De kiezers van Brussel hebben den heer *de Stassart* voor eenige dagen tot lid van den stedelijken raad benoemd; naar het schijnt zouden de voorstanders der liberale partij hem tot burgemeester der hoofdstad trachten te benoemen.

— De kamer der vertegenwoordigers houdt zich thans bezig met het ontwerp tot schadeloosstelling aan de slagtoffers der omwenteling; de minister van binnenlandsche zaken heeft eenige wijzigingen in dit ontwerp voorgeslagen, die aan het onderzoek eener speciale commissie zijn onderworpen. Eene som van ruim vijf en een half millioen fr. wordt voorgesteld tot het bedoelde einde te bezigen.

Maandag aanstaande zal de kamer de discussie van het budget aanvangen.

— De senaat is tegen den 9den dezer bijeengeroepen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den December.

De kadetten der artillerie van het hoogste studiejaar der Koninklijke Militaire Akademie hebben, naar wij vernemen, in weerwil van het voor deze werkzaamheden zeer ongunstige saisoen, in de laatste dagen dezer week een klein vuurwerk vervaardigd 't welk zij op morgen avond ten 8 ure op het plein voor het gebouw zullen afsteken, ter viering van het geboorte-feest van Z. M. den Koning. Uithoofde van het gevaar van brand, zouden er echter geene vuurpijlen of ander gevaarlijk luchtvuurwerk worden afgestoken.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ontvangen een koninklijk besluit, waarbij Z. M. den Voorzitter der Kamer magtigt, om de bij de Grondwet gevorderde eeden af te nemen van den heer *Buma*, nieuw benoemd lid der Kamer voor de provincie Vriesland, ter vervanging van den baron *van Sytzama*, die tot gouverneur van dat gewest verheven is. Dienvolgens werden de geloofsbrieven van het nieuwe lid in handen eener Commissie gesteld, die deze stukken in orde bevonden en de toelating van den heer *Buma* voorgesteld heeft. Nadat Kamer zich hiermede vereenigd had, legde de heer *Buma* de gevorderde eeden af en nam zitting.

Daarna werd overgegaan tot de zamenstelling der Afdeelingen voor de maand November. Tot voorzitters en ondervoorzitters werden benoemd, voor de 1ste afd., de heeren *Bruce* en *Rengers*; 2de afd., de heeren *Luzac* en *Luyben*; 3de afd., de heeren *de Jonge* en *van Dam van Isselt*; 4de afd., de heeren *Raall* en *Dijckmeester*, en 5de afd., de heeren *Schimmelpenninck* en *van Rappard*.

Is ingekomen een ontwerp van wet, houdende wijzigingen in het tarief der regten op den in- uit- en doorvoer, benevens eene memorie tot toelichting.

Aan de zamengestelde Afdeelingen werd dit ontwerp verzonden.

Nog zijn ingekomen een aantal verzoekschriften, alle betrekking hebbende tot aanhangige of heden voorgestelde ontwerpen van wet, als, onder anderen, een, houdende aanmerkingen tegen het hier te Lande bestaande stelsel van finantien; van suikerraffinadeurs te Amsterdam die hunne bedenkingen voordragen tegen den voorgestelden accijns op de suiker; van branders te Schiedam, die hunne klagten indienen tegen de aanhangige voordragt nopens den landbouw; van een aantal gemeente-besturen uit Zuid-Holland, als van Sommelsdijk, Ooltgensplaats, Stryen, Stryensche-Sas, Puttershoek enz., die hunne bedenkingen inleveren tegen de voorgestelde vermindering van opcenten voor de gemeente, en van verschillende fabrikanten, die alle opkomen tegen de heden voorgestelde wijzigingen in het tarief. Al deze adressen zijn aan de daartoe bestaande commissie verzonden.

Na de aanbieding van een tweetal boekwerken, werd de Vergadering gescheiden.

Na de Zitting zijn de Afdeelingen vergaderd geweest, om de ontwerpen van wet, nopens den accijns op de suiker en ter wijziging der bestaande wet ter bevordering der belangen van den landbouw in overweging te nemen.

— Het concert in de Maatschappij *Felix Meritis* te Amsterdam, heeft dingsdag avond plaats gehad. Even voor acht ure verschenen de Vorstelijke Personen en namen plaats op het tot hunne ontvangst ingerigt balkon over het orchest. De uitvoering van het concert, dat niet langer dan een en drie vierde uurs, en zonder tusschenpauze, duurde, was uitmuntend. Na den afloop hebben HH. MM. nog eenige oogenblikken in de receptiekamer vertoefd, en aan bestuurderen hunne hooge tevredenheid te kennen gegeven.

Het bal, woensdag avond ten Hove gegeven, is allerluisterrijkst geweest. Men begroot het getal der aanzienlijke gasten, die aan dit feest hebben deel genomen, op tusschen de acht- en negenhonderd. De Koning droeg, met uitzondering van den koninklijken mantel, dezelfde kleeding als bij Hoogstdeszelfs inhuldiging. De Koningin was in wit satijn, het hoofd omhuld met een diadeem, rijk met juweelen en edelgesteenten bezet; een collier van de fraaiste parelen, benevens eene andere van diamanten sierde den hals Hr. M. De borst en rug waren mede met colliers van diamanten omgeven. Prinses *Sophia* heeft het bal met Prins *Alexander*, haren doorluchtigen broeder, geopend, en vervolgens veel met beide de Prinsen gedanst. Het bal is door een souper afgewisseld.

Donderdag avond hebben HH. MM. en de Prinsen den Franschen schouwburg te Amsterdam bezocht, alwaar *Molière's Misantrope* gegeven werd. Gisteren avond zouden Hoogstdezelve andermaal den schouwburg bezoeken.

Gisteren voormiddag heeft Z. M. de fabrijk van de heeren *P. van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, 's lands werf en het rijks entrepôt bezocht.

H. M. de Koningin met Prinses *Sophia*, alsmede HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden en de Prinses *van Oranje* hebben het genootschap *Natura Artis Magistra* met een bezoek vereerd.

— In het *'s Gravenhaagsch Dagblad* leest men:

» Men gaat voort, vele toebereidselen te maken voor de illuminatie van heden, welke zeer luisterrijk zal zijn. Men is bij voortduring werkzaam aan de eerepoorten, welke van stadswege opgerigt worden; voor het Hotel van Z. K. H. Prins *Frederik*, al de ministerien en andere openbare gebouwen ziet men werkgasten bezig, met het maken van aanstalten voor de verlichting; het gebouw van de Teekenakademie zal fraai geïllumineerd zijn, en aan de woningen van vele bijzondere personen worden sieraden aangebragt, om dezelve op eene smaakvolle wijs te verlichten. Ten twaalf ure 's nachts, wanneer de verjaardag des Konings een aanvang neemt, zal er op het Buitenhof een vuurwerk worden afgestoken, hetwelk door den heer *de Beaumont* aan Z. M. aangeboden is, en dat, naar men verzekert, zeer prachtig zal zijn.

— Van wege Z. M. den Koning, zijn door Hoogstdeszelfs adjudant, den heer baron *de Mielet van Coehoorn*, aan den heer staatsraad burgemeester van Amsterdam, ten behoeve der algemeene armen der hoofdstad, ter hand gesteld: *tien* bankbiljetten, elk van *duizend* gulden, en zal deze hoogst aanzienlijke gift aan de onderscheiden armbesturen ter verdere uitdeeling worden toegezonden.

— De heer baron *Mackay* heeft, namens H. M. de Koningin, aan den heer staatsraad burgemeester der stad Amsterdam ter hand gesteld een bankbiljet, groot *f* 500, ten einde deze aanzienlijke gift te doen strekken ten behoeve van de zieken der beide gasthuizen van de hoofdstad.

— Men leest in de Amsterdamsche *Stads-Courant*: « Wij zijn gemagtigd te melden, dat Z. M. met veel deelneming heeft vernomen het ongeluk, hetwelk, in den laten avond van Zaturdag den 28 November jl., alhier in de Kalverstraat heeft plaats gehad en gelast heeft, dat er naar de omstandigheden der achtergeblevene betrekkingen der verongelukte personen onderzoek zal worden gedaan, ten einde wanneer het noodig mogt worden bevonden, aan dezelve eenige tijdelijke ondersteuning te doen geworden. »

— Z. M. heeft den luitenant-generaal baron *van Geen*, den generaal-majoor jonkh. *R. A. Klerck* en jonkh. *B. van Borzen*, kolonel der schutterij te Haarlem, benoemd tot Hoogstdeszelfs buitengewone adjudanten, buiten bezwaar van het Rijk.

Hoogstdezelve heeft den directeur-generaal van oorlog, den generaal-majoor *F. C. List*, en zijnen adjudant, den tweeden kapitein *C. H. G. Steurwald*, uit hoofde van hunne tegenwoordige betrekkingen, een eervol ontslag verleend, respectivelijk als voorzitter en secretaris der commissie van inspectie over het militair onderwijs, en in hunne plaats benoemd den generaal-majoor *F. J. F. van der Wijck*, directeur der vierde fortificatie-directie, als voorzitter, en den eersten luitenant-ingenieur *M. van Limburg Stirum*, zoo lang hij te Breda is, als secretaris; terwijl al verder tot lid der meergemelde commissie voor het wapen der artillerie is benoemd, de kolonel *P. R. Falter*, kommanderende het korps rijdende artillerie.

— Men schrijft, dat door Z. M. het bevel over de 1ste brigade van de eerste divisie infanterie is opgedragen aan den generaal-majoor jhr. *Klerck*, thans de 2de brigade dierzelfde divisie kommanderende; dat van de 2de brigade van de evengemelden divisie aan den generaal-majoor *de Hart*, belast met de administratie van het personeel en der militaire zaken bij het departement van oorlog, en dat van de 1ste brigade der kavallerie aan den kolonel en buitengewoon adjudant *H. Rooijen*, thans ter beschikking van het departement van oorlog staande.

Men meld voorts, dat Z. M. den 1sten luitenant van het korps rijdende artillerie den heer *A. F. C. List* heeft benoemd tot adjudant van den kolonel *Falter*, van gemeld korps, in dezelfs hoedanigheid van kommandant ad interim der 2de artillerie inspectie.

— Bij besluit van Z. M. is tot auditeur bij de schuttersraad van het 1e bataillon der tweede afdeeling in Noord-Braband benoemd, de wel-edel gestrenge heer mr. *Carel August van Dam*, advokaat te dezer stede.

— Bij besluit van Z. M. van den 28 November, zijn tot inspecteurs-generaal van de registratie, enz., benoemd Jhr. Mr. *J. J. de Rovere van Breugel*, thans hoofdinspecteur bij dezelfde administratie, en den heer *L. van Meeritz*, inspecteur voor 's Rijks schatkist; onder bepaling, dat deze benoemingen geene verandering zullen te weeg brengen in hunne bezoldiging, noch in de betrek-

kingen, welke genoemde hoofdambtenaren tegenwoordig bij het ministerie van finantien bekleeden.

— Men verneemt, dat Z. M. voor gewettigd erkend heeft de in Wittem, gemeente Meche, en in Limburg bestaande geestelijke vereeniging der priesters, genaamd Ligoristen. Tevens heeft Z. M. aan onderscheiden geestelijke vereenigingen in Noord-Braband vrijgelaten, om nieuwe leden in hunne vereenigingen aan te nemen, overeenkomstig de voor die instellingen bestaande statuten.

— Bij Koninklijk besluit van den 27 October, thans door de *Staats-Courant* medegedeeld, is bepaald, dat de Nota's tot regeling der handelsbetrekkingen van Nederland met het Vorstendom Neuchatel, tusschen Z. Excell. den Nederlandschen minister van buitenlandsche zaken en den buitengewonen gezant en gevolmagtigden minister van Z. M. den Koning van Pruissen bij dit hof gewisseld, in het *Staatsblad* zullen worden geplaatst.

— In de Amsterdamsche Courant leest men:

„Men verneemt, dat Z. M. dezer dagen een voorstel ontvangen hebbende, waarbij de weduwe van eenen hoogen staats-ambtenaar tot eenjaarlijksch pensioen werd voorgedragen, Hoogstdezelve zich met het voorstel, zoo als hetzelve was liggende, niet heeft kunnen vereenigen, maar het voorgedragen jaarlijksche pensioen uit Hoogstdeszelfs bijzondere fondsen heeft toegekend."

— Men schrijft uit 's Gravenhage, dd. 2 Dec.: — De verdienstelijke oud-officier, de vice-admiraal *Haringsman* (dezelfde, die, even als zijn overleden broeder, mede vice-admiraal, van af en gedurende den belgischen opstand, de helft van zijn pensioen aan de schatkist heeft afgestaan) is eergisteren avond, op de Prinsegracht alhier, wegens de dikke duisternis, in het water gestort, en dezen morgen aan de gevolgen overleden. Hij was reeds hoog bejaard. Zijne nagedachtenis, als die van een regtschapen, echt godsdienstig man, die de algemeene achting genoot, zal bij allen, die hem van nabij kenden, in zegening blijven.

— Gedurende de maand November is de Haarlemmer spoorweg bereden door 18,752 personen, hetgeen met de goederen ingebragt heeft *f* 8,738.53 c. Het getal der reizigers van 1 Januarij tot ultimo November bedraagt 236,698, de opbrengst *f* 162,226.83 c.

— De luchtballon, door den heer *van Emhden* in de Kalverstraat te Amsterdam op Vrijdag, op het oogenblik dat Z. M. aldaar passeerde, opgelaten, is Zaturdag namiddag omstreeks 5 ure nedergedaald bij *Hulst* in het vijfde district der provincie Zeeland.

De algemeene feestdag voor 't volk van Oud-Nederland, de dag der plegtige hulding van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, is voorzeker van wijd en zijd met alle vreugde betooningen en uiterlijke eerbewijzingen, meer of min prachtig gevierd geworden. Evenwel zou men zonder ooggetuige der geestdrift geweest te zijn, in kleinere gemeenten te platte lande, niet ligt kunnen vooronderstellen, dat ook daar, en wel bepaaldelijk te **OUDENBOSCH**, Arrondissement Breda, dien dag op zulk eene hartelijke en luisterrijke wijze der vergetelheid is onttrokken geworden. Het Edel-Achtbaar bestuur dier gemeente, had daartoe reeds den 26. November 1840 eene publicatie doen afkondigen, waarbij den ingezetenen de dag der plegtige hulding van Z. M. *Willem II* officieel werd aangekondigd en hun te kennen gegeven werd, dat eene algemeene deelneming aan dien feestdag der regering aangenaam zoude wezen. De dag van den 28. brak alzoo voor de gemeente onder het statig luiden der klokken aan; van alle zijden der plaats hoorde men van uit het midden der vrolijke drommen vreugdeschoten lossen; het bestuur in die regelmatige vreugde ook zelfs meer behoeftige ingezetenen niet vergetende, deed ten 2 ure des namiddags brood en kaas aan de menigte uitdeelen, terwijl in alle herbergen dien avond, bier voor hen in gereedheid stond, waardoor allen alzoo in eene gepaste geestverheffing hartelijk en luide dien dag met dankbare feestdronken begroetende; met vlaggen en wimpels trokken de kinderen door de straten, welke nu tegen den avond algemeen, en smaakvol verlicht waren. In het gemeentehuis was de Raad vriendschappelijk vergaderd, waarvoor de muzijk van het Harmonie-gezelschap de volksliederen op 't onverwachts aanhief, en daardoor niet weinig bijbragt om de algemeene geestdrift der feestvierenden, in luide toonen te zien uitbarsten. Onder het vrolijk en schitterend aanzien der geïllumineerde gemeente, munte vooral de woning van den Ed. Achtb. Heer Burgemeester [illegible] daar omgeven aan [illegible] woningen der voornaamste ingezetenen, ook bijzonder door smaak en pracht van verlichting uitmuntteden. In de beste orde, waarvoor het Achtbaar Bestuur niet weinig dank zij toegebragt, liep alzoo die heugelijke dag ten einde, die voor altijd in het hart van iederen burger zal gegrift blijven.

Evenzeens was op de Kruisstraat en in de Hoeven eene algemeene illuminatie daargesteld; smaakvol en met veel zorg waren de woningen van de Ed. Achtb. Heeren Burgemeester en Secretaris der gemeente Hoeven versierd; deze laatste vooral leverde, door plantsoen van boomen met driekleurige vlaggen doorwonden en kunstige verlichting, een levendig en smaakvol aanzien op.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON, Vrouwe C. Mahu PETIT, geboren Haasen.
Bergen-op-Zoom den 4 December 1840.

*** Bij ANTONIUS LOONEN, Banket-Bakker in de Vischmarktstraat te *Breda*, zijn te bekomen PATENT WAS-KAARSSEN, *Prima kwaliteit*, à *f* 0,85.

De Notaris J. J. VAN BREDA, zal op den 14 December 1840, ter Inzet, en den 21 daaraanvolgende finaal ter Verkoop aanbieden, binnen den *Oudenbosch*, ten 6 ure 's avonds:

Eene Kapitale HEEREN-HUIZINGE, voorzien met 4 BENEDEN-KAMERS, enz., met een geheel in Steen gebouwd PAKHUIS, SCHOORSTEEN en ERVE, tot alle AFFAIRES geschikt. Kadastraal bekend Sectie D, N°s. 410, 411 en 412. — Te aanvaarden 1°. Januarij 1841.

VERKOOPING VAN

VASTE GOEDEREN,

TE *ZEVENBERGEN*.

ADRIANUS VAN DE WERK, Openbaar Notaris te *Zevenbergen*, zal voor Mevrouw de Weduwe KOESE en hare Kinderen, publiek Veilen en Verkoopen:

24 Bunders beste ZAAILANDEN, gelegen in de nabijheid van *Zevenbergen*, in de Polder *het Oudland*, aan den *Hazeldonkschen Zandweg*, in verschillende Koopen. En

Een perceel DIJK en GORS, genaamd *de Schansdijk*, gelegen langs de *Zevenbergsche Haven*, groot 5 Bunders en 32 Roeden.

De Zitdagen zullen gehouden worden binnen *Zevenbergen*, op den 10e en 24e December 1840, beiden des namiddags om vijf uren.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

J. A. C. SIMON, Secretaris te *'s Princenhage*, als last hebbende, zal op Maandag den 14 December 1840, voormiddags ten 10 ure, bij de Huizing van PIETER TAKS, op *Groot Overveld*, onder *'s Princenhage*, Verkoopen:

60 Kavelen zware EIKEN-, BEUKEN-, OLMEN- en WILGEN-BOOMEN.

FABRIEKS-PRIJZEN,

bij GEZS. BOEX, *Eindstraat*, N°. 21, *te Breda.*

Vl. garen 4/m 90 Ct., Spaargaren 100 Cts. 8/m demi-soie 135 Cts per ℔.
Wit Bosch garen n°. 3, 120 Cts., n°. 4, 140 Cts., n°. 5, 170 Cts., per ℔.
Koperen haken en oogen n°. 9, 78 C., n°. 10, 88 C., n°. 2, 105, n°. 3½, 133C. p. pak.
IJzeren vertinden dito n°. 3, 45 Cts. per pak, verzilverden dito 115 Cts. per ℔.
Hoornen Knoopen, Vest 40 Cts., Buis 55 Cts., Jas 70 Cts. per gros.
Patentknoopen, Vest 60 Ct., Buis 100 Cts. Jas 110 Cts. per gros.
Beste half Zijden-Knoopen, Vest 80 Cts., Jas 140 Cts. per gros.
Fijne Speelkaarten 45 en 60 Cts. per 12 Spel, gemarmerde 72 Cts. en fijner.
Eng. Labadist katoen, 6, 8 en 10/d. 60 C. per ℔.
Eng. Watertwist of Weefkatoen, n°. 8 en 10, 60 Cts. n°. 12 en 14, 65 Cts. per ℔.
Eng. ongebleekte breikat. n°. 8, 65 C., n°. 10, 70 C. n°. 12, 75 C. n°. 16, 80 C. p. ℔.
Eng. gekleurde breikatoen, n°. 12 en 16, 105 Cts. per ℔.
Wit Eng. breikat. van Strutt, n°. 6, 80 C. n°. 12, 90 C. n°. 16, 95 C. n°. 20, 105 C. n°. 24, 115 C. n°. 26, 120 C. n°. 30, 130 Cts. per ℔.
2/d klossen van Strutt, 20 Cts. 6/d klossen van Evans, 135 C. per dz., 12 C. per klos.
NB. Ingeval men de klossen elders voor dezelfde prijs of minder aanbiedt, gelieve men attent te zijn op de lengte, zijnde de onzen ⅓ langer dan de meeste anderen.
Eng. naaik. in streng. n°. 12, 85 C. n°. 16, 90 C. n°. 20, 95 C. n°. 24, 105 C. per ℔.
Naaikluwen per 320 in het ℔, Wit en gekleurd n°. 20, 115 Cts. per ℔.
Best Lampkatoen 50 Cts. de 5 Ons, teekenkatoen in strengen 9 Cts. per dozijn.
Graauw en blaauw linnen lint 7 els, 38 Cts. blaauw Brugslint 66 Cts. per dozijn.
Wit kat. lint 7 els, n°. 00, 14 C. n°. 0, 16 C. n°. 1, 23 C. n°. 27, 30 C. n°. 3, 38 C. p. dz.
Wit linn. l. 7 els, n°. 00, 17½ C. n°. 0, 19½ C. n°. 1, 30 C. n°. 27, 40 C. n°. 3, 44 C. p. dz.
Wit Bosch lint 15 els n°. 0, 80 C. n°. 1, 105 C. n°. 2, 140 C. n°. 3, 195 C. per dz.
Eng. Saijet 4/d. prima kwaliteit, n°. 13. Zwart en wit 120 Cts., n°. 14, 135 Cts., n°. 16, 155 Cts. n°. 24, 220 Cts. per ℔. Grijs, Nassau en blaauw in evenredigheid.
Veensche Saijet best soort 120 Cts. per 5 ons. Leydsche, 130 Cts. per 5 ons.
Beste zwarte naaizijde *f* 3,—, gekleurde *f* 3,50, beste gekleurde *f* 4,70 per ons.
Gouden Sharps-naalden 85 C. Eng. B. 100 C. Beste Eng. Kruis. 225 C. per mille.
Kleerm. naald. 105 C. per mille prima Eng. kleerm. m. blaauw. oogen, 50 C. p. 100.
Zwart zijden tafta, lint 15 els n°. 1½, 27 C. n°. 2, 37 C. n°. 3, 47 C. per pièce.
Gekleurd zijden tafta lint 20 els n°. 2, 55 C. n°. 3, 68 C. n°. 4, 95 C. n°. 6, 150 C.
Gekl. zijden satijnen lint 20 els n°. 2, 65 C. n°. 3, 85 C. n°. 4. 105 C. n°. 6, 160 C.

WIJDERS

Alle Artikelen die bij eene Affaire in GAREN, LINT en BAND behooren, mede tegen fabrieksprijzen.

*** De Boekhandelaren De Erven THIERRIJ en MENSING, te *'s Gravenhage*, hebben uitgegeven en alom verzonden:

HET EERSTE NOMMER VAN EEN NIEUW TIJDSCHRIFT,

GETITELD:

DE GLOBE.

Keur van Reisverhalen en Merkwaardigheden van Landen en Volken. Onderhoudende en belangrijke Lectuur voor den beschaafden stand.

Prijs *f* 7,20 de Jaargang van twaalf Nommers. Elke Jaargang wordt met vier Platen versierd.

Verdere bijzonderheden omtrent dit Tijdschrift, dat zich door eene van alle thans hier bestaande verschillende strekking, eenen belangrijken inhoud, eene keurige uitvoering en eenen, in verhouding tot het daarvoor geleverde, zeer geringen prijs onderscheidt, vindt men in de Berigten van Inteekening, welke *gratis* verkrijgbaar zijn bij alle Boekhandelaren, bij wie het eerste Nommer ter bezigtiging is te bekomen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.